

Ustrojowe prawo administracyjne

Materiały do Ćwiczeń z dnia 6 maja 2020 r.

Związki i porozumienia międzygminne

Gminy mogą tworzyć związki międzygminne **w celu wspólnego wykonywania zadań publicznych.**

Związek międzygminny może być tworzony również **w celu wspólnej obsługi**, w szczególności administracyjnej, finansowej i organizacyjnej:

- 1) jednostek organizacyjnych gminy zaliczanych do sektora finansów publicznych,
- 2) gminnych instytucji kultury,
- 3) innych zaliczanych do sektora finansów publicznych gminnych osób prawnych utworzonych na podstawie odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych, z wyłączeniem przedsiębiorstw, instytutów badawczych, banków i spółek prawa handlowego.

Związki – tryb tworzenia

1. Negocjacje pomiędzy gminami chcącymi utworzyć związek w zakresie zadań i sposobu działania związku.
2. Gmina informuje wojewodę o zamiarze przystąpienia do związku.
3. Opracowanie projektu statutu związku. Projekt statutu związku podlega uzgodnieniu z wojewodą. Przyjęcie statutu związku bezwzględną większością głosów ustawowego składu rady odpowiednio przez rady zainteresowanych gmin albo radę zainteresowanej gminy.

Związki – tryb tworzenia

4. Statut związku podlega ogłoszeniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym.

5. Związek nabywa osobowość prawną z dniem ogłoszenia statutu.

6. Wpis związku w rejestrze związków międzygminnych na podstawie zgłoszenia wojewody.

7. Rejestr związków prowadzi minister właściwy do spraw administracji publicznej.

Przykładowy statut: [file:///C:/-=%20%C5%9Bci%C4%85gni%C4%99te/Zalacznik do uchwały Nr XXX.348.17.pdf](file:///C:/-=%20%C5%9Bci%C4%85gni%C4%99te/Zalacznik%20do%20uchwaly%20Nr%20XXX.348.17.pdf)

Związki

Związek posiada osobowość prawną. Wykonuje zadania publiczne w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność. Działa za pośrednictwem organów.

Związek- organy

Organem **stanowiącym i kontrolnym** związku jest **zgromadzenie związku**. W skład zgromadzenia wchodzi wójtowie gmin uczestniczących w związku. Na wniosek wójta rada gminy może powierzyć reprezentowanie gminy w zgromadzeniu zastępcy wójta albo radnemu.

Statut może przyznawać określonym gminom więcej niż jeden głos w zgromadzeniu. Dodatkowych przedstawicieli wyznacza zainteresowana rada gminy.

Do zgromadzenia związku stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące rady gminy.

Związek- organy

Organem **wykonawczym** związku jest **zarząd**.

Zarząd związku jest powoływany i odwoływany przez zgromadzenie spośród jego członków.

O ile statut tak stanowi, dopuszczalny jest wybór członków zarządu spoza członków zgromadzenia w liczbie nieprzekraczającej $1/3$ składu zarządu związku.

Związek powiatowo-gminny

Do związku międzygminnego może przystąpić powiat. W takim przypadku następuje **przekształcenie** związku międzygminnego w związek powiatowo-gminny.

Do przekształcenia stosuje się odpowiednio, przepisy art. 72c ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym.

Porozumienia

Porozumienie to prawna, niewładcza forma działania administracji, mająca swą podstawę w przepisach prawa administracyjnego, która dochodzi do skutku poprzez zgodne oświadczenie woli stron porozumienia.

Porozumienia

Gminy mogą zawierać **porozumienia międzygminne** w sprawie powierzenia jednej z nich określonych przez nie zadań publicznych.

Gmina wykonująca zadania publiczne objęte porozumieniem przejmuje prawa i obowiązki pozostałych gmin, związane z powierzonymi jej zadaniami, a gminy te mają obowiązek udziału w kosztach realizacji powierzonego zadania.

Porozumienia

Gmina może wykonywać zadania z zakresu właściwości **powiatu** oraz zadania z zakresu właściwości **województwa** na podstawie **porozumień** z tymi jednostkami samorządu terytorialnego.

Gmina otrzymuje środki finansowe w wysokości koniecznej do wykonania zadań.

Porozumienie

Przykład porozumień międzygminnych:

<https://www.gdansk.pl/download/2019-02/123565.pdf>

Przykład porozumienia pomiędzy gminą i powiatem:

<file:///C:/->

[=0%20%C5%9Bci%C4%85gni%C4%99te/NR%201.pdf](#)

Stowarzyszenia gmin

W celu wspierania idei samorządu terytorialnego oraz obrony wspólnych interesów, gminy mogą tworzyć stowarzyszenia, w tym również z powiatami i województwami.

Organizację, zadania oraz tryb pracy stowarzyszenia określa jego statut.

Do stowarzyszeń gmin stosuje się odpowiednio przepisy Prawa o stowarzyszeniach, z tym że dla założenia stowarzyszenia wymaganych jest co najmniej 3 założycieli.

Przykładowy statut: <http://www.sgipw.wlkp.pl/wp-content/uploads/2014/11/Statut-2018.pdf>

Akty prawa miejscowego

Akt prawa miejscowego to źródło prawa powszechnie obowiązującego, stanowiony na podstawie i w granicach ustaw, obowiązujący na określonym terytorium.

Akt prawa miejscowego jest stanowiony przez organ wskazany w przepisie prawa.

Może mieć formę uchwały, zarządzenia oraz rozporządzenia.

Warunkiem wejścia w życie aktu prawa miejscowego jest ogłoszenie w wojewódzkim dzienniku urzędowym.

Akty prawa miejscowego

Gminie przysługuje prawo stanowienia aktów prawa miejscowego na podstawie upoważnień ustawowych.

Akty prawa miejscowego obowiązują na obszarze gminy.

Jeżeli jest to niezbędne dla ochrony życia lub zdrowia obywateli oraz dla zapewnienia porządku, spokoju i bezpieczeństwa publicznego, rada gminy może wydawać przepisy porządkowe.

Akty prawa miejscowego

Akty prawa miejscowego ustanawia **rada gminy w formie uchwały**.

W przypadku niecierpiącym zwłoki przepisy porządkowe może wydać **wójt, w formie zarządzenia**, które podlega zatwierdzeniu na najbliższej sesji rady gminy.

Traci on moc w razie odmowy zatwierdzenia bądź nieprzedstawienia do zatwierdzenia na najbliższej sesji rady. W razie nieprzedstawienia do zatwierdzenia lub odmowy zatwierdzenia zarządzenia rada gminy określa termin utraty jego mocy obowiązującej.

Akty prawa miejscowego

Grupa mieszkańców gminy, posiadających czynne prawa wyborcze do organu stanowiącego, może wystąpić z **obywatelską inicjatywą uchwałodawczą**.

Projekt uchwały zgłoszony w ramach obywatelskiej inicjatywy uchwałodawczej staje się przedmiotem obrad rady gminy na najbliższej sesji po złożeniu projektu, jednak nie później niż po upływie 3 miesięcy od dnia złożenia projektu.

Nadzór nad działalnością gminną

Nadzór nad działalnością gminną sprawowany jest na podstawie kryterium **zgodności z prawem**.

Organami nadzoru są **Prezes Rady Ministrów i wojewoda**, a w zakresie spraw finansowych – **regionalna izba obrachunkowa**.

Organy nadzoru mogą wkraczać w działalność gminną tylko w przypadkach określonych ustawami.

Nadzór nad działalnością gminną

Środki nadzoru:

1. Środki informacyjno- doradcze: art. 88, 90
2. Środki korygujące: art. 89 ust. 2
3. Wstrzymanie wykonania uchwały: art. 91 ust. 2
4. Stwierdzenie nieważności: art. 91 ust. 1
5. Zarządzenie zastępcze: art. 98a ust. 2

Nadzór nad działalnością gminną

6. Środki personalne:

Rozwiązanie rady gminy: art. 96 ust. 1

Odwołanie wójta: art. 96 ust. 2

Zawieszenie organów gminy i ustanowienie zarządu komisarycznego: art. 97

Źródła

B. Dolnicki, Samorząd terytorialny, Warszawa 2009

Z. Cieślak, J. Jagielski, M. Wierzbowski, A. Wiktorowska,
Prawo administracyjne, Warszawa 1996

Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym